

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Quem modum seruare debent patroni in praesentando eum plures sunt.
punct. 8

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

alium presentare; quia non est æquum potestate presentandi privari absque culpa. Teneatur tamen patronus probare diligentiam fecisse intra quadrimense pro exploranda aptitudine presentandi.

Idem ferè quod dictum est de patrono laico, dicendum est de Ecclesiastico. Hac differentia constituta, quod ipse facta semel presentatione variare non potest, nisi ab instituyente fuerit presentatus repulsus. Quapropter si intra semestre contigerit instituyente repellere presentatum, poterit patronus alium nominare, non obstante quod prius indignum nominaverit, ob eandem rationem, ac patronus laicus; quia non sibi, sed instituyente est commissa potestas explorandi aptitudinem presentandi; frustra enim exploratio aptitudinis ordinario instituyente commissa esset, si ipse patronus ante presentationem teneretur id ipsum investigare. Neque ad huc hanc doctrinam procedit capit. cum in curatis, §. fin. de electione. Vbi eligentes indignum ad beneficia curata (de iis enim loquitur text.) pro illa vice privantur potestate eligendi; quia loquitur text. de electionibus, collatoribus, non de electione institutionem antecedente. Adde in beneficiis curatis non posse patronos Ecclesiasticos nominare, nisi ex approbatione ab ordinario. Non ergo potest esse in culpa indignum nominandi, cum non possit indignum nominare.

Solum video excipi posse à tota hac doctrina, si contingeret Episcopum esse patronum alicuius beneficii, & nominare clericum in hac diocesi institutum ab Episcopo alterius diocesis; quia tunc videtur obligatus nominare dignum; si quidem talis nominatus, vobis subditus Episcopo, debet esse cognitus Episcopo ac proinde nominans indignum in culpa est. Quapropter non desunt graves doctores, qui censent in hoc casu non debere nominatum ab Episcopo examinari ab Episcopo instituyente, sed ipsam nominationem esse approbationem: sic relato Abbate in cap. significasti, de iure patron. docet Azor. 2. part. insti. lib. 6. c. 22. quæst. 17.

PUNCTUM VIII.

Quem modum servare debent patroni in presentando cum plures sunt.

1. Antequam instituenti presentatio ostendatur, nulla est.
2. Omnes sunt vocandi.
3. Hac vocatio sufficit si per editum fiat.
4. Qualiter maior pars patronorum concurrere debet ad presentandum.

Clarum est, presentationem à patrono factam firmam non esse, neque ius presentatio ad beneficium conferre, quousque instituenti presentetur; quia hoc est de ratione presentationis: & tradit Abbas, in c. ea nescitur, de his que sunt à patrono. Tutchus 1.6. lit. P. concl. 19. Garcia de beneficiis, 4. p. c. 1. n. 16. Barbosa 3. p. de potest. episc. alleg. 7. n. 12.

Dubium tamen est, an omnes patroni ad hanc presentationem faciendam vocandi sint? Distingunt communiter doctores inter presentationem factam à pluribus per modum vnius, aut per modum plurium. Si plures presentent per modum vnius, hoc est quatenus vnum corpus commune efficiant, nempe quatenus componunt collegium, aliamve communitatem, tunc omnes vocandi sunt, ita ut si vnus qui possit vocari, spernatur, presentatio nulla est. argum. textus in cap. quod fecit cap. bone de electione. At si non per modum vnius, sed plurium ad presentandum concurrant, non debent omnes vocari; sed fit maerit presentatio, si à maiore parte patronorum fiat. Sic Ioann. Andr. in cap. quoniam, de iure patronat. Sylvest. verbo ius patronat. quæst. 11. Angel. eodem §. 21. Valquez opusc. de beneficiis, c. 2. §. 1. dub. 7. n. 18. Lesslib. 2. c. 34. dub. 8. n. 34.

Mihi dicendum videtur in utroque casu omnes vocandos esse, neque sine hac citatione valere presentationem ab aliis factam: etiam si sit à maiori parte patronorum, quia nemo iure suo privandus est absque culpa; ac quilibet ex patronis habet ius presentandi intra tempus à iure sibi concessum, quem voluerit. Ergo in usum erit illam hoc iure privare absque ulla causa. Privaretur autem, si valida esset presentatio maioris partis patronorum, aliis patronis non presentantibus. Ergo dicendum est, nullam esse ratam presentationem; sic relato Panorm. in c. quoniam, de iure patronat. n. 14. docet Azor. 2. part. insti. mor. l. 6. cap. 21. §. 21.

Hæc vocatio non debet esse per citationem personalem, sed sufficit si edicta ab instituyente, seu ordinario publicentur de vacatione talis beneficii, ita ut in notitiam omnium patronorum possit devenire. Hac enim publicatione facta, in culpa erit patronus, si intra tempus præfixum non presentet sibi namque imputare debet, quod fuerit omisus. Non enim alij patroni ipsam repellunt, sed potius ipse seipsum repellit. Cum vero per modum vnius faciendæ sit presentatio, tunc omnes, quorum interest vocandi sunt, ut determinato tempore congregentur. Alias nulla erit talis nominatio, quia congregatio legitima non erit.

4. Sed inquirens, qua ratione maior pars patronorum concurrere debet ad presentandum? Respondeo, si presentatio faciendæ est ab aliqua communitate clarum est, maiorem partem illius communitatis concurrere debere. Alias non erit verum, communitatem illam presentare. At si presentatio non à communitate, sed à pluribus, ut singulis, & scorsim sumptis facta est, illa effectum habebit, quæ comparatione aliarum presentationum maior fuerit. V. g. si duodecim sunt patroni, & quinque presentent Petrum, quatuor Franciscum, tres Ignatium, presentatio illorum quinque tenebit; quia effectus non fit facta à maiore parte patronorum, computatis omnibus patronis; est tamen facta à maiore parte patronorum, quatenus presentationem faciunt, seu comparatione aliarum partium, & hoc sufficit: sic Ioann. Andr. in cap. quoniam, de iure patronat. Sylvest. verbo ius patronat. quæst. 13. Azor. 2. part. lib. 7. cap. 21. quæst. 20. Valquez opusc. de beneficiis, cap. §. 2. i. dub. 7. num. 20.

PUNCTUM IX.

Quem ex presentatis teneatur ordinarius instituire.

1. Si ab vno patrono plures æque digni presententur, potest Episcopus instituire quem voluerit.
2. Quid si presentati non sint æque digni, plures negant obligatum esse digniorem eligere.
3. Probabilis est oppositum.
4. Si duo sint à diversis patronis nominati neque appareat excessus, offerunt plures posse alium certum institui. Contrarium est dicendum.
5. Quid si de factis illius rebus facta sit institutio? Probabilis est non valere.
6. Si laicus, & clericus Petrum presentant, & laicæ etiam nominationem, tamen si Ioannes dignior sit, non est institutus.

Ponimus plures esse presentatos sive ab vno patrono, sive à pluribus, & inquiremus, qui debeatur presentari? Et quidem si ab vno patrono plures presententur æque digni liberum est Episcopo instituire quem voluerit, ut explicet de cetero, cap. autem, cap. quod autem, cap. pastoralis de iure patronat. & notavit Glossa in c. decernimus, a. 6. q. 7. cum autem, de iure patronat. & multis relatis August. Barbosa 3. p. de potest. episc. alleg. 7. n. 199.

At si presentati non æque digni sunt, sed vnus alio nobilitate sit dignior, variant doctores, an teneatur Episcopus digniorem instituire: Ioann. Andr. Hostiens. Anton. Cardin. in cap. cum autem, de iure patronat. censent obligatum non esse digniorem eligere, sed sufficere si dignum eligat, & Speculator in c. de iure patronat. circa finem, inquit satis est, si malus non eligatur. Ratio esse potest: quia neque iure nature, neque iure positivo videtur obligatus ad electionem dignioris. Non iure nature: si quidem ex maiori, vel minori dignitate, non competit presentatis ius aliquod ad beneficium, nisi obligatus esset patronus digniorem eligere. Item dignitas presentati potest esse tanta, ut vinceret excessum presentationis, quem alius competitorum habet: & proinde non teneatur Episcopus conferre semper beneficium ei, qui est à pluribus presentatus, sed potest illud conferre ei, qui à minori parte patronorum presentatus est, quia dignior est presentatus, quod est contra communitatem sententiam, ut tradit Glossa cap. 3. de iure patronat. verbo maioribus. Ioann. Gutier. lib. 2. canon. quæst. cap. 11. num. 20. Lesslib. 2. cap. 3. dub. 8. num. 33. Ergo ex maiori, vel minori dignitate presentati non competit presentatis ius aliquod speciale ad beneficium. Ergo ex iure nature nulla est obligatio digniorem digno presentari. Ex iure autem positivo non apparet hæc obligatio. Nam esto in c. si foris 63. dist. dicatur Metropolitano iudicio presentandus esse, qui maioribus & studiis iuvatur, & merito, non de nominatione, sed de electione ad Episcopatum est sermo. Ergo in nominatione nullibi cautetur digniorem esse presentandum.

3. Nihilominus probabilis existimo stante plurium presentatione æquali digniorem esse presentandum, sic Abbas in c. cum autem, de iure patronat. Roch. sr. de iure patronat. verbo honorificum, quæst. 15. Greg. Lop. l. 5. tit. 15. p. 1. verbo digno Azor. 2. part. insti. mor. l. 6. c. 22. quæst. 14. August. Barbosa 2. part. de potest. episc. alleg. 7. n. 200. Mouerit argum. deducit ex c. si foris 63. dist. cum præcipitur Metropolitano presentari electionem dignioris, non ob aliam rationem, nisi quia maxime decet, ut in æquali iure electionis presentetur is, qui Ecclesiæ utilior, & cõmunius est. Cum autem hoc in nominatione æque procedat, idem debet affirmari.

4. Maior autem est difficultas, an si duo sint à diversis patronis presentati, neque in presentacione appareat excessus, possit Episcopus alium certum instituire? Affirmat Sylvest. verbo ius patronat. quæst. 3. contentit Valq. opusc. de beneficiis, c. 2. dub. 5. sub num. 16. Azor. 2. part. insti. mor. lib. 6. c. 21. quæst. 19. Lesslib. 2. c. 34. dub. 8. num. 33. Mouerit argum. quia nullo iure cogitur Episcopus instituire alterum ex presentatis.